

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 349.6

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.3/14>

Гордієнко А.В.

Запорізький національний університет

УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ У СФЕРІ ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ТА БЕЗПЕКИ ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ: НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

У статті проаналізовано нормативне регулювання питання участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору. Вказано, що участь громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору є одним із найважливіших складових оптимального функціонування адміністративно-правового механізму реалізації державної політики у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору. Взагалі громадськість є одним із основних суб'єктів адміністративно-правового механізму забезпечення охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору України.

Участь громадськості визнана ефективним та дієвим механізмом у всіх сферах суспільного життя як на міжнародному, так й на національному рівні, і сфера охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору не є виключенням. Громадськість може представляти свої інтереси та впливати на реалізацію повноважень в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору шляхом: отримання інформації з повідомлень засобів масової інформації та офіційних вебсайтах органів публічного управління у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору; подавати запити на інформацію відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»; надавати пропозиції та зауваження до органів публічного управління у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору.

Ключові слова: громадськість, нормативне регулювання, публічне управління, охорона атмосферного повітря, безпека повітряного простору.

Постановка проблеми. Участь громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору є одним із найважливіших складових оптимального функціонування адміністративно-правового механізму реалізації державної політики у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору. Взагалі громадськість є одним із основних суб'єктів адміністративно-правового механізму забезпечення охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щодо питання участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, наукові пошуки були проведені такими науковцями,

як: В.Б. Авер'янов, Ю.П. Битяк, Р.А. Калюжний, В.К. Колпаков, С.В. Ківалов, Т.О. Коломоєць та багатьма іншими.

Постановка завдання. Метою цієї статті є аналіз нормативного регулювання питання участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору.

Виклад основного матеріалу. Участь громадськості визнана ефективним та дієвим механізмом у всіх сферах суспільного життя як на міжнародному, так й на національному рівні, і сфера охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору не є виключенням. Наведене підкреслюється й у звіті Генерального Секретаря Європи [1] особливо відзначаються «ефективні

та стійкі механізми для побудови діалогу, проведення консультацій та співпраці між громадським суспільством та органами влади на всіх рівнях» як важливі фактори, які «надають можливість усім фізичним особам та суспільним групам брати участь у процесі прийняття демократичних рішень» [2].

Дійсно, у країнах Європи все більше визнається необхідність запровадження законодавчих механізмів чи різноманітних моделей, які сприятимуть участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору. Тим не менш у звіті Генерального Секретаря слушно відзначено, що в деяких країнах «модель працює досить успішно. У інших країнах як модель так і заклади, відповідальні за надання громадських консультацій та загальну участь громадськості, є малоефективними та часто існують скоріше формально». У «найгірших випадках» уряд намагається «контролювати громадські ініціативи». Спостерігається скорочення простору для участі та в цілому залучення громадськості, при цьому в деяких країнах-учасницях Ради Європи це визнається як завдання, в інших стає потенційною проблемою [2].

Доцільно зазначити, що основні цінності, на просування яких спрямована участь громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору описано Міжнародною асоціацією з питань участі громадськості [3]. Зокрема до них належить: участь у процесі прийняття рішень осіб, яких стосується відповідне рішення, або які зацікавлені у цьому рішенні; залучення учасників до викладення свого бачення формату їхньої участі; надання учасникам інформації, необхідної для ефективної участі; визнання та обговорення потреб та інтересів всіх учасників, в тому числі осіб, які приймають рішення; надання громадськості можливості впливати на рішення; доведення до відома учасників, яким чином їх внесок вплинув на рішення [3].

Кодекс належної практики участі громадськості в процесі прийняття рішень містить п'ять важливих принципів участі громадськості [4]: участь шляхом збору та передачі поглядів громадськості з метою впливу на процес прийняття політичних рішень; довіра як чесна взаємодія між політичними силами та суспільством; відповідальність та прозорість як з боку громадськості, так і з боку державних органів на всіх етапах діяльності; незалежність громадськості.

Окрім того, іншими установами та організаціями в Європі було виділено ще декілька принципів управління процесом участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, у тому числі зобов'язання, визнання прав та обов'язків, ресурси, достатній проміжок часу, визнання та надання зворотного зв'язку, оцінки тощо [5].

Як визначено у висновках, що містяться в звіті Генерального секретаря від 2015 року, існує чіткий зв'язок між можливістю громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору та сприятливими умовами для діяльності громадських організацій. Зокрема про це наголошується в Загальному коментарі до статті 25 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права: «Громадяни також беруть у веденні державних справ, здійснюючи вплив шляхом громадських обговорень та ведення діалогу зі своїми представниками або через свою діяльність до самоорганізації. Така участь підтримується шляхом забезпечення свободи висловлення поглядів, зібрань та об'єднань» (§ 8). «Право на свободу об'єднань, в тому числі право створювати та вступати в організації й об'єднання, діяльність яких пов'язана із політичними та громадськими справами, є істотним доповненням до прав, закріплених статтею 25» (§ 26) [6].

Спеціальний доповідач з питань свободи мирних зібрань та об'єднань, також заявив, що «як окремі особи, які беруть участь в об'єднаннях, так і самі об'єднання повинні бути захищені міжнародним правом в галузі прав людини, та повинні мати можливість брати участь у процесі прийняття рішень Державою» [7]. Тому, важливо, що б під час перегляду державами їхніх нормативно-правових баз, у тому числі у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, на предмет участі громадськості, також було розглянуто та поліпшено умови, які дозволятимуть окремим особам та організаціям брати участь та робити свій внесок у процес прийняття рішень. Такий підхід сприятиме успіху моделей та загальної практики участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору.

Загальні умови для розвитку та участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору розглядаються як створення такого середовища (законодавства та практик), яке б

забезпечувало дотримання основних прав щодо свободи об'єднань, свободи зібрань, свободи волевиявлення, та захищало б правозахисників [8]. Вони тягнуть за собою право людей на організацію груп або формальних об'єднань з метою отримання можливості прийняти рішення щодо свого внутрішнього управління у спосіб, який би найбільш ефективно допомагав їм виконати свою місію, та в різні необхідності також залучити своїх виборців, не боячись наслідків. Останнє особливо важливо для тих організацій, які представляють вразливі та соціально відчужені групи осіб, які можуть відчувати особливе занепокоєння щодо власних позицій або думок.

Свобода волевиявлення тісно пов'язана з участю громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору та обумовлює важливі моменти процесу, від можливості кожного озвучити свої думки, до надання доступу до інформації або надання документів в межах консультації. Загалом сприятливе правове середовище створює захисну нормативну базу для участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору та обмежує можливості уряду втручатися в їх основні права, які створюватимуться та провадитимуть вільну діяльність.

Окрім того, до питання участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору додається ще одне не менш важливе питання ресурсів, які б дозволили громадськості брати активну участь в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору. Громадськість потребує ресурсів для участі в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, зокрема на покриття витрат, пов'язаних із витратою часу для участі в офіційних нарадах, написання коментарів, виїзду до виборчих округів або отримання зворотного зв'язку. Вони часто покладаються на свої власні ресурси для покриття витрат на зазначені дії. Тому громадські організації повинні мати можливість залучати кошти для ведення власної діяльності та участі в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, а держави необхідно заохочувати до підтримання сприятливих умов фінансування.

Зокрема Національним агентством України з питань державної служби розроблено Механізми та процедури залучення громадськості до при-

йняття рішень [9], в якому вказано, що системний діалог органів виконавчої влади з громадськістю, підвищення якості підготовки рішень з важливих питань державного і суспільного життя з урахуванням громадської думки можливий за активної участі громадян та груп інтересів у процесі прийняття рішень. Це вимагає наявності відповідних правових механізмів та процедур, які, з одного боку, дозволяють громадянам здійснювати вплив на процес прийняття рішень, а з іншого, надають можливість швидко та ефективно ухвалювати ці рішення [9].

З метою створення правового поля, яке б відповідало зазначеним вимогам Конституції України, діє Закон України «Про доступ до публічної інформації» [10] та Закон України «Про звернення громадян» [11], Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [12] Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади» [13].

Закон України «Про звернення громадян» регулює питання практичної реалізації громадянами України наданого їм Конституцією України права вносити в органи державної влади та органи місцевого самоврядування пропозиції про поліпшення їхньої діяльності, викривати недоліки в роботі та оскаржувати дії посадових осіб [11].

Відповідно до Закону України «Про звернення громадян» громадяни можуть звертатись до органів державної влади з пропозиціями. Пропозиція – звернення громадян, де висловлюється порада, рекомендація щодо діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, посадових осіб, а також висловлюються думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства [11].

Право громадськості на отримання повної, достовірної інформації в усіх сферах життєдіяльності суспільства гарантоване Конституцією України. Статтею 40 Основного Закону передбачено, що усі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових осіб і службових осіб цих органів, що зобов'язані

розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк [9].

Основною метою Закону України «Про доступ до публічної інформації» є створення механізму реалізації права кожного на доступ до публічної інформації. Він містить перелік гарантій дотримання прав на надання публічної інформації, поетапний порядок доступу до неї, надає визначення таким поняттям, як конфіденційна, таємна та службова інформація, регламентує порядок її отримання, визначає порядок і строки подання та задоволення запиту на інформацію, а також процедуру оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації [10].

Громадськість в процесі публічного управління у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору може представляти свої інтереси та впливати на реалізацію повноважень в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору шляхом: отримання інформації з повідомлень засобів масової інформації та офіційних вебсайтах органів публічного управління у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору; подавати запиту на інформацію відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»; надавати пропозиції та зауваження до органів публічного управління у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору [10].

Нарешті, участь в процесах прийняття рішень у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору повинна бути можливою не лише на рівні країни, але й у багатопрофільних установах, де затверджуються стандарти та приймаються рішення у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, які також впливають на умови всередині держави.

Міжнародна та європейська нормативно-правова база, якою регулюється участь громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, продовжує розвиватися. Лише за останні роки було прийнято декілька резолюцій Ради ООН з прав людини з метою посилення гарантій участі громадськості.

Спільний підхід до процесів розробки політики та прийняття рішень був підтриманий Комітетом з прав людини ООН. Протягом останніх років Комітет з прав людини ООН прийняв три резолюції щодо рівної участі у веденні громадського життя. Резолюція щодо рівної участі у політичному житті 2013 року підкреслює «критичну

важливість рівної участі у політичному житті для цілей демократії, верховенства права, соціальної інтеграції та економічного розвитку, а також забезпечення гендерної рівності та реалізації всіх прав і основних свобод людини». У зв'язку з цим Резолюцією підтверджується зобов'язання держав вживати всіх необхідних заходів для забезпеченням права на участь в політичних і громадських справах на рівних засадах [14].

Резолюція Комітету з прав людини ООН щодо рівної участі в політичних та державних справах 2014 року наголошує на критичній важливості рівної та ефективної участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору.

Одним з найважливіших документів, прийнятих на міжнародному рівні щодо участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору є Орхуська Конвенція [16], підписана 46 країнами та Європейським Союзом. Конвенція визначає мінімальні вимоги щодо участі громадськості в прийнятті рішень з питань навколишнього середовища, а саме шляхом надання доступу до інформації та подання зауважень до документів з питань навколишнього середовища [15].

Крім того, основним документом, що надає гарантії, пов'язані з участю громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, є Конвенція про захист прав та основних свобод людини [16]. Стаття 10 Конвенції захищає свободу волевиявлення, стаття 11 – свободу зібрань та об'єднань. «Разом вони підтримують інклюзивну і ефективну систему стримувань та противаг, в межах якої влада несе відповідальність за свої дії. Гарантоване здійснення таких прав є передумовою активної участі громадянського суспільства в прийнятті рішень на всіх рівнях управління» [17].

Право доступу до відповідної інформації, що знаходиться в розпорядженні органів публічного управління у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, особливо для осіб, що діють в інтересах громадянського суспільства, є передумовою ефективної участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору.

Варто вказати, що електронна демократія є одним із засобів участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору. Зокрема

Рекомендацією CM/Rec(2009)1 Комітету Міністрів країнам-учасникам щодо електронної демократії (е-демократії) визнається, що інформаційні та комунікаційні технології сприяють більш широкій демократичній участі окремих осіб та груп осіб, а також більшій прозорості та підзвітності в демократичних інститутах та процесах, та містять конкретні рекомендації щодо впровадження та розвитку електронної демократії.

Зокрема згідно цієї рекомендації в Україні запроваджено інститут електронних петицій. Так, у статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» закріплено, що: «громадяни можуть звернутися до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, органу місцевого самоврядування з електронними петиціями через офіційний веб-сайт органу, якому вона адресована, або веб-сайт громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції. В електронній петиції має бути викладено суть звернення, зазначено прізвище, ім'я, по батькові автора (ініціатора) електронної петиції, адресу електронної пошти. На веб-сайті відповідного органу або громадського об'єднання, що здійснює збір підписів, обов'язково зазначаються дата початку збору підписів та інформація щодо загальної кількості та переліку осіб, які підписали електронну петицію» [11].

Важливість участі громадськості в публічному управлінні, зокрема й у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, було визнано у багатьох документах Ради Європи, велика кількість яких стосується питань місцевого рівня. Зокрема Рекомендації CM/Rec(2009)19 Комітету Міністрів країнам-учасникам щодо участі громадян у місцевому громадському житті були першим інструментом в цій сфері. Містять рекомендації урядам країн-учасниць провадити політику, яка б сприяла участі громадськості у місцевому громадському житті, та надати можливість місцевим органам влади застосовувати різноманітні інструменти участі в рамках національної нормативно-правової бази. Рекомендації CM/Rec(2009)2 Комітету Міністрів країнам-учасникам щодо оцінки, аудиту та моніторингу участі, а також політики щодо участі на місцевому та регіональному рівнях містить інструмент для самостійної оцінки участі громадян на місцевому рівні.

Другий документ – це Кодекс належної практики участі громадськості у процесі прийняття рішень (2009 р.), який визначає загальні принципи участі громадськості в публічному управ-

лінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору. рекомендації інструменти та механізми активної участі громадськості в публічному управлінні, у тому числі і у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, на основі фактичного досвіду громадськості по всій Європі. Хоча цей Кодекс не є юридично зобов'язуючим, він містить детальні рекомендації щодо розробки порядку участі у процесі прийняття рішень на всіх рівнях. З метою сприяння виконання положень Кодексу, Комітет Міністрів затвердив Декларацію, якою державним органам влади пропонується приділити належну увагу положенням Кодексу при здійсненні кроків для заохочення участі громадськості у процесі прийняття рішень, зокрема й у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору.

Важливість участі громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору також було визначено у Принципах ОБСЄ-БДПЛ та Венеціанської комісії щодо свободи об'єднань 2015 р. [18].

Висновки. Участь громадськості в процесі публічного управління, у тому числі у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, є пріоритетним напрямком підтримки з боку ЄС для розвитку громадського руху в державах-кандидатах, а також є основною вимогою для членства ЄС, що на сьогоднішньому етапі є вкрай важливим для України. Участь громадськості в публічному управлінні у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору є ключовим фактором забезпечення належної якості охоронного та безпекового законодавства і розробки стабільних принципів політики у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору, які відображають потреби людей та приймаються суб'єктами адміністративно-правового механізму забезпечення охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору. Оптимально розроблений алгоритм співпраці між громадськістю в процесі публічного управління у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору та державними установами – суб'єктами адміністративно-правового механізму забезпечення охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору – мають вирішальне значення для формування оптимальної моделі державної політики у сфері охорони атмосферного повітря та безпеки повітряного простору.

Список літератури:

1. Рада Європи, ПАРС, Постанова № 1746 (2010 р.) Демократія в Європі: криза та перспективи. URL: <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-EN.asp?fileid=17882&lang=en>
2. Генеральний Секретар Ради Європи, Стан демократії, прав людини та верховенства права в Європі. Спільна відповідальність за демократичну безпеку в Європі, 2015 р. URL: <https://edoc.Council of Europe.int/en/an-overview/6455-state-of-democracy-human-rights-and-the-rule-of-law-in-europe.html>
3. Міжнародна асоціація з питань участі громадськості URL: <http://www.iap2.org>
4. Рада Європи Кодекс належної практики участі громадськості в процесі прийняття рішень. URL: <https://rm.coe.int/16802eeddb>.
5. ОБСЄ БДППЛ, від учасників Форуму громадянського суспільства, організованого на полях Додаткової наради в галузі людського виміру 2015 року, присвяченої свободі мирних зібрань та свободі об'єднань, Рекомендації щодо Поліпшення участі об'єднань в процесі прийняття державних рішень, квітень 2015 року. URL: <http://www.osce.org/odhr/185841?download=true>
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
7. Рада ООН з прав людини, Доповідь Спеціального доповідача з питань про право на свободу мирних зібрань та право на свободу асоціації, 21 травня 2012 р., A/HRC/20/27. URL: http://freeassembly.net/wp-content/uploads/2013/10/A-HRC-20-27_en-annual-report-May-2012.pdf
8. Рада ООН з прав людини, Фактори, що заважають рівноправній участі у політичній діяльності, та кроки для їх усунення: Звіт Управління Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини, 30 червня 2014 року, A/HRC/27/29. URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/069/52/PDF/G1406952.pdf?OpenElement>
9. Механізми та процедури залучення громадськості до прийняття рішень. URL: <https://nads.gov.ua/nads-u-mezhah-povnovazhen-rozglyanulo>
10. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-17#Text>
11. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр#Text>
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 №996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2008-п/conv>
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 №976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2008-п/conv#Text>
14. Рада ООН з прав людини, Рівна участь у політичному житті: резолюція / прийнята Радою з прав людини 8 жовтня 2013 року, A/HRC/RES/24/8. URL: http://dag.un.org/bitstream/handle/11176/305484/A_HRC_RES_24_8-EN.pdf?sequence=3&isAllowed=yn
15. Конвенція Європейської економічної комісії ООН (UNECE) про доступ до інформації, участь громадськості у процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища («Орхуська Конвенція») 1998 р. URL: <http://ec.europa.eu/environment/aarhus/>.
16. Європейська конвенція про захист прав та основних свобод людини. URL: http://www.echr.CouncilofEurope.int/Documents/Convention_ENG.pdf.
17. Конвенція про доступ до офіційних документів 2009 р. (CETS № 205). URL: <http://www.Council of Europe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680084826>.
18. Керівні принципи ОБСЄ-БДППЛ та Венеціанської комісії щодо свободи об'єднань, 2015 р. URL: <http://www.osce.org/odhr/132371?download=true>.

Hordiienko A.V. PUBLIC PARTICIPATION IN PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF ATMOSPHERIC AIR PROTECTION AND AIRSPACE SECURITY: STATUTORY REGULATION

The article analyzes the normative regulation of the issue of public participation in public administration in the field of air protection and airspace safety. It is indicated that public participation in public administration in the field of air protection and airspace safety is one of the most important components of the optimal functioning of the administrative and legal mechanism for the implementation of the state policy in the field of air protection and safety airspace. In general, the public is one of the main subjects of the administrative and legal mechanism for ensuring the protection of atmospheric air and the safety of the airspace of Ukraine.

Public participation is recognized as an effective and efficient mechanism in all spheres of public life, both internationally and nationally, and the field of air protection and airspace security is no exception. The

public may represent its interests and influence the exercise of powers in public administration in the field of air protection and airspace safety by: obtaining information from mass media reports and official websites of public administration bodies in the field of air protection and airspace safety; submit requests for information in accordance with the Law of Ukraine “On Access to Public Information”; submit proposals and comments to public administration bodies in the field of air protection and airspace safety.

Key words: *public, normative regulation, public administration, air protection, airspace safety.*